

Posudek oponenta diplomové práce

Slavický, Marek. *Kritické zhodnocení trendů otevřeného vzdělávání se zaměřením na masové otevřené on-line kurzy*. Praha, 2015. 75 s., 53 s. příloh. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Miroslava Dvořáková, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Deklarovaným cílem práce je „kriticky zhodnotit současné pojetí a efektivitu MOOCs z hlediska projektování výuky na základě vybraných kritérií kvality a nastínit tak postupy, které by výuku zefektivnily.“(str. 9) Takto poměrně komplikovaně stanovený cíl jen částečně odpovídá jak názvu práce, tak jejímu hlavnímu obsahovému zaměření. Jádro práce se totiž koncentruje na vypracování seznamu indikátorů pro hodnocení efektivitu MOOCs (Mass Open Online Courses). Práce má tedy metodologicko-heuristický charakter (vynalézá metodu, resp. nástroj hodnocení). Bohužel tento základní a zcela legitimní rys práce není autorem plně reflektován v teoretické ani v metodologické části práce. Autor se v úvodních kapitolách soustředil na přehled, kritiku a problémy dosavadních přístupů k hodnocení MOOCs, ale postupy jak se dopracovat k vytvoření nové metody hodnocení do svých teoretických a metodologických východisek vůbec nezahrnuje. Ani v úvodním přehledu literatury, který se podle autora vztahuje k jeho práci, komentáře metodologické literatury čtenář nenalezne. Od kritiky dosavadních přístupů k hodnocení MOOCs rovnou přistupuje k tvorbě a aplikaci vlastní metody, k čemuž využívá vlastního empirického šetření, s nímž už jednoznačně spojuje cíl: „vytvořit doposud neexistující relevantní kritéria, na jejichž základě je možné objektivně zhodnotit efektivitu MOOCs.“ (str. 40)

2. Odborná úroveň

Navzdory intuitivnímu přístupu k metodologii tvorby indikátorů efektivitu MOOCs, musím ocenit autorovu snahu postupovat maximálně transparentně a systematicky popisovat jednotlivé kroky postupu tvorby indikátorů (viz kap. 6.1. Metodologie šetření). Zvolený induktivní postup považují z hlediska předmětu zkoumání za vhodný a metodologicky přínosný. Autor na základě obsahové analýzy textů nejdříve vytvořil extenzivní seznam potenciálních indikátorů MOOCs a pak s pomocí komentářů hodnotitelů odhadoval jejich vypovídací schopnosti. V dalším kroku vytvořil skupiny (klastry) indikátorů podle klasifikace, kterou převzal od Ahmeda Yousefa a Michaela Koppa (bohužel nijak nekomentuje, proč si vybral právě tuto klasifikaci a ne nějakou jinou). Velmi zajímavým se mi jeví další krok, v němž autor identifikoval hodnotovou valenci indikátorů a kategorizoval je na: 1. Motivátory (pouze s pozitivní valencí), 2. Nemotivátory (pouze s negativní valencí) a 3. Nerelevantní (mix pozitivní a negativní valence). Tím se mu podařilo lépe odhadnout, jakou roli daný indikátor v hodnocení hraje a získat tak citlivější nástroj pro hodnocení efektivitu

MOOCs, než s jakým se lze doposud běžně setkat. Vytvoření tohoto nástroje si skutečně zaslouhuje mimořádné ocenění.

Oceňuji také přehled, s jakým autor postupoval při komentování literatury zabývající se aktuálními otázkami MOOCs.

3. Práce s literaturou

Zpracování a prezentaci literatury lze pro diplomovou práci hodnotit jako dostačující – samozřejmě až na absenci metodologické literatury.

4. Grafické zpracování

Grafická podoba textu a úprava stránek odpovídá požadavkům na diplomovou práci.

5. Jazyková úroveň

Jazykový styl práce hodnotím jako velmi dobrý.

6. Podněty k rozpravě

Navzdory neukotvení metodologického postupu autora v příslušné literatuře, se mi jeho postup jeví jako metodologicky dobře propracovaný a vhodný pro daný účel. Autor by proto měl vysvětlit, na základě čeho postupoval, resp. proč postupovat právě tak, jak postupoval.

7. Závěrečné hodnocení práce

Práce sice trpí jistou koncepční nejasností a metodologickou neukotveností, nicméně vzhledem k její poznatkové přínosnosti ji hodnotím stupněm „výborný“ a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 11. 6. 2015

Doc. PhDr. Pavol Frič, Ph.D.